

Latweefchu Awises.

Nr. 34.

Zettortdeenà 23. Augusti.

1862.

Awischi stinas.

Warschawa. Slepawam Jaroschinskim Stà Augustà leelà teefà, fur leelais kauschu pulks bijis klausitees fà to leetu teefahs, nospreesta tappuse nahwes teefa. Kad fawu greblu nebubt naw noschehlojis, fa Leelwirsin gribbejis noschaut, tad Leelwirsin Konstantins spreedumu apstiprinajis un sleplawa ohtrà rihà pee ziltad. Les palabrtis tappis.

Warschawa. Augustà teefa Grabwa Wjelopolska 2 sleplaweem Millam un Rzonkam nospreeduse nahwes teefu, Leelwirsin to apstiprinajis un 14tã Augustà abbi palabrti tappuschì.

Warschawa. Keisers un Keisereene, Leelwirsteene Glene Pawlowna un zitti waldineeli noschewahm semmehm ar telegrawi sinnu laiduschì us Warschawu un issteifuschì, zil Winni preezajahs, fa Deews 2 reises Wjelopolski isglahbis no beddeewign sleplawu rohlahm.

Odeffà 2 wibri, las ugguni pilfatà bij eelaiduschì, noteefati un palabrti tappuschì.

Mehweles ohstà atbrauzis Galantes Prinzis Alwred's gohdam fweizinahts tappis no fuggem un pilfata waldineekeem, un tad ohtrà deenà aishbrauzis.

Zelgawà Augustà gaida Tehrpates sfoblu awrinka Kurateru Grabwu Keiserlingku un Ministera paligu Baronu Nikolai, las pahrluhlohs Zelgawas un zittu pilfatu sfoblas.

Behterburga. Augustà Keisereene zaur fawu sitrebrun lilluse rakstih pateizibas grabmatu muhsu zeen. General-Gubernateram pateildama, fa schinnis gubnementis til dauds dahwinajuschì preefsch nodegguschem Behterburgà (32 tuhst. 930 rubl.), un fa Keisereenes Majestete par to tilpat siesnigi preezajahs fà arri par to, fa Winneem Widsemme un Kursemme buhdameem wiffur parahdijuschì til dauds mihelestibas un ustizzibas.

Italia wehl jo leela fajulschana nekà bijusi, jo Garibaldis ne klaufa ne Napoleona draufmas, ne fawa Kehnina stipras pawehleschanas, lai paleel meerà un gaida, kamehr ar laifu warreschoht Rohmu dabbuht. Ne behda par to, fa Wiktors subta us Siziliu wehl wairal saldatu un larra-fuggu un fa Napoleons us Rohmu subta leelaku larra-speblu un wiffas juhrmallas ar fuggem leel apfargahnt un sohla tam darriht fà kahdam

dumpineekam un tehru semmes cenaidneekam. Garibaldis ar stihwu prahtu eet fawu zellu, sinu til gudri wad-dih fawus mafus pulzinus pa sleppeneem zelkeem, fa larra-spehli winnu ne war useet; — eegahjis Katanias pilfatà, fur ar leclu preefu winnu usnehmuschì. Kehnina saldati steidsahs passal, bet jaw effohnt ar 2 fuggem pa ohstu aishgahjis us Italia, zitti raksta us Redshias ohstu, zitti fallu us Melitu. Sinn, fa wiffa Italia gaididama gaidohnt, lai til Garibaldis nahf, tad zelschotees wiffi un eefchoht us Rohmu, lai arri buhtu jalarro prett Napoleonu, prett furru tee dusmojahs, fa leem leedsoht Rohmu panemt, un fa Napoleons Kehnina Wiktoru un Ministeru Ratazzi peefweefchoht Garibaldim to leegt. Napoleons turprettim effohnt wezzam Pahwestam atkal peefohlijis, fa winnu apfargahchoht Rohmà. Par to nu furu wiffa Italia. Deewamschehl tur Leew ne ees un dauds affinis pluhdihs, ja Garibaldis ne paleel meerà.

Amerikà taggad naw notiffuschas leelas leetas, bet deemschehl ihstu walstu un wehrqu-walstu laudis til nihtu paliffuschì weens prett ohtru, fa nu weens ohtru itt neschehligi un beddeewigi sah pohstih un breesnigus warras darbus darriht, zil ween spehdami. Kanj un dedfina un pohsta wiffas mallas tà, fa schi baggati fohpta semme paliks par tulfnesi, ja wehl ilgi tà ees. Saldatos negrihb eet fà wiffem pawehlehts, un tadeht dauds isbehg un aiseet fweeschas semmès! Nitnàs kauschanas winne gan weens gan ohtrs, bet ne eet us preefschu- ar farru! Lai Deews irr schehligs un palihfs ahtri pee meera.

Wastawas Awises raksta, fa no fahlitu jehlu siwu ehshanas effohnt jafargajahs. Stà Zubni f. g. bij tirgus Brannizas awrinki, Semeneufkas fahdschà, fur dauds semneeki no nahburga fahdschahm fahlitas siwis ehda. 8 zilweki tuhda nomirra un 20 tappa fohiti flinmi, las wehz gan tiffa isahristeti, bet tee warubht us wiffu muhschu neweffeligi paliks. Fa kahds no fahlitu siwu ehshanas paleel flims, tad tuhda jafubta pee dastera un kamehr tas atuabl flimmajam jadserr silts peens, silts uhdens ween jeb fallappehts ar ohlas (pantu) kaltumu, woi kannepju jeb linnu-sehklas eise.

Grohhine. Wiffuschehligais un augstais Kung's un Keisers irr pagohdinajis un dewis medalki ar

fw. Andreja banti, pee krubtim neffajamu, ta gohda wehrtam, taggadejam Masas-Wormfes arrendatora lungam, J. Pehkam, par to, fa pee Grohbines aprinka-teefas par peefehdetaju ilgi, ustizzigi un flawejami deenejis.

Kalletumuischâ, Grohbinas aprinki, bija tai Stâ Augustâ gohda un preeka deenas; jo tai deenâ preefch pufdeenas abrauzâ no Leepajas tſchetri augsti Leelwirſti — diwi muhsu mihla Keiſera paſcha dehli un diwi Winna angſtas mahſas dehli — us jakti. Kalletu dſintſungam, zeenigam Baronam v. Nolde, ir labſ leels un ſmuks irſchu dahrs, fur jaw preefch diwi gaddeem augſts Krohnamantineeekſ jakti turreja (ſtattees Latw. Awisès 1860 Nr. 30.) — Augſtus Weefus laudis ar urrah faulſchânu un lungi ar puſku krobneem puſkoteem gohda-wabrteem Kalletôs ſagaidija. Puſkten 10tôs rihtâ eefablahs irſchu dahriâ jaktis un bija lihds puſkten 4 pehz pufdeenas. Kad jaktis nobeidsahs, tad 25 irſchi gulleja noſchauti garx ſemmi. Augſti Weefi Kalletumuiſchâ nakti pahrgullejuſchi ohtrâ deenâ, tai Stâ Augustâ, atkal Krubtes meſchâ, ſas arri zeenigam Baronam v. Nolde peederr, — jakti noturreja, fur diwi ſirnas un daſchus ſakkus noſchahwa. Pehz nobeigtas jaktis wehl wiſſi tſchetri Leelwirſti Krubtes meſchâ paſchi ar ſawahm angſtahm rohlahm tſchetras preedes — katrs weenu — par paleekamu peeminnu ſtahdijufchi.

Lai Winnu peeminnu arri tâ laufchu ſedis mihliqi deſſita jauki ſell un ſeed us behnu behneem, un — lai Deews baggatigi muhsu mihlu un augſtu Keiſeru, un Winna angſtus peederrigis ſwehti!!!

C. J. E.

Leepaja. Leelwirſts Alekſander Alekſandro-wiſch pahbrauze no Warſchawas tai 31mâ Jubli puſkt. 6 no rihtâ. — Augſts Krohnamantineeekſ 24 deenas ſchê mahjojis 1mâ Augustâ 7 wallarâ, ar damp-luggi „Standartu“ aisbrauze laipnigi atſweizina-damees us Pehterburgu, ar gwardn-ſtabiti, muſiki un ar leelgabbalu ſchaufchânu iswaddihts. J. Sch-r.

Muzzawâ, kad Wiſſangſtais Kungſ un Keiſers tai 17tâ Jubli lihds ar augſtu Krohnamantineeeku, Leelwirſteem un zitteem leeleem kungeem bija us ſirnu jakti, bija arri laufchu no mallu mallahm tur ſaſaffiufchees mihla un teizamu Semmes-tehwa waigu wehl un wehl reiſu ſtattihst. — Kad jakte meſchâ nobeigta un 15 ſirnas noſchautas garx ſemmi gulleja, un augſti weefi jauki isgrefnotâ meſchâ-farga riſâ brohlaſtu bij eh-duſchi, peenahza arri diwi Muzzawneeku braſchâs meitas un apſchkinſkoja augſtu mihlu ſemmes-tehwa ar dweeleem un zimdeem. Mihliſch Keiſers par tam pa-teildamees liſka Latwiſu meitas jautah, woi tahs jaw

bruhtes. Kad nu tahs atbildejuſchâs, fa wehl naw, tad mihlais Semmes-tehws lizzis praſſihst, woi ne grihbobt no winna paſcha dehleem bruhthannu. — Weena no tahm meitahm drohſcha buhdama atteklufe, fâ winnagan grihbobt augſtu Krohnamantineeeku, par lo Keiſers un wiſſi lungi gahrbi ſmehhjuſchees. Scheit atkal parahdiſchana, fa muhsu mihlais Semmes-tehws ir ar arrajeem daſchdeen johlojahs un paſweijahs un us teem turr allaſchin mihligu un ſchebligu tehwa prahnu.

C. J. E.

Leepajas gohda un preeka deenas.

Ar ſirdspreeku laſſijis muhsu Awisès pahre Widſemmes un Kurſemmes gohda un preeka deenahm, grihbuarri teilt, fâ muhsu ſcheligſ Keiſers ar ſawn Keiſereeni Leepajâ tifle ſagaiditi un usnemti. Jaw diwi deenas preefch Winna atnabhſchânas bij til dauds laufchu, ſas gribbeja Semmes-tehwa un Semmes-mahles waigus ſtattihst, no wiſſahm puſſehm abraufuſchi, fa muhsu Leepajâ ruhmes zilweleem un ſirgeem wairs ne peetifke. Wiſſs pilſats bij puſchkohtis jaukâ glihtumâ un zilweli weenumehr ſtaigaja fa grehtin gruê, karſti gaididami us augſtu Weefu atnabhſchâni. Tai 15tâ Jubli Duds no rihtâ baſnizu puſſteem ſwanuſchana un 101 leelgabbalu ſchahweeni daudſinaja pilſata gohdu un preeku. Nu drihs arri augſti Weefi ar dampfluggi „Standartu“ ebrauzâ ohtrâ un pamafam pee isnabhſchânas-tilta peelaifchotees, Winnus tublſtoſchâs balſis ar urrah ſweizinaja un Alekſandera gwardes trummetes ſtanni ſwehlejoht garx ohſtmallu dampfluggin blakkam jahdami, lihds tiltam waddija. Ohſtmallâ isgrefnota isnabhſchânas-tilta widdâ bij telts (baldaſins) us 4 balti puleereteem un ſeluteem ſtabbeem, furra jumptis bij no balta, ſilla un ſarkana ſmalta tibla, ſas noſhmeja Kreewu walſis karrogu. Jumptis augſchâ bij grefnohtis ar ſelta krohni, garx mallahm wiſſaplahrt ar leeleem ſelta puſchkeem un ſchnobreem. Schê ſanehme Keiſeru un Keiſereeni Winnu 3 augſti behnt, Krohnamantineeekſ, 2 Leelwirſti un 2 Prinzeſſes, 2 Printſchi no Leichtenberga, pee Keiſerannamma peederrigi augſti lungi un leelmahtes, fâ arri zeen. Generalgubernatera leelſkungs, zeen. Gubernatera kungs, Kurſemmes muſchneeku wezſalajſ, augſti wirſneeki, teefas-lungi, konſuli, mahzitaji un dauds muſchneeki ar ſawahm zeenmahtehm; arri 4 iswehletas pilſata gohda-zeenmahtes un 25 pilſata lungu meitas, no furrahm weena dalka leelus jauſus krohnus un ohtra puſku-kurwinus rohâ turreja. Birgermeiſters Keiſeram un Keiſereenei pilſata wahrâ us leelas ſudraba apſeltitas blohdas paſneedſe ſahiti un maiſi un eltermannis ſweizinaſchânas-dſeefmas ar ſeltu un ſudraba

isrohtatõs samta wahlõs eefetas. No tilta lihds gresneem gobda-wahrteem stahweja birgeru gwarde ar fa-weem farrogeem. Ohtri jauki gresnoti gobda-wahrtri bij us tirgus platscha. Ais vierneem gobda-wahrteem leelä celä stahweja weenâ pussê kophmanni un ammatneeki ar faweem farrogeem un ohtträ pussê pilfata skohlmeisteri ar skohlneekem; ais scheem tubkstofchi faspeeduschecs gaidija us to preeka brihdi, ka dabbutu Winanus redseht un fweizinaht. Keisers un Keisereene pehz laipnigas apfweizinaschanas kahda faupmanna gresnä fareetê un no gwardes un lauschu urrah pawadditi nobranze us konsula Schnobela nammu, fur augsti Leelwirsti mahjo. 11tõs Wifs augstaki ar faweem augsteem peederrigeem aisbrauze kreewu Sw. Nikolai basnijä tam Kunigam, pehz tabla beigta jubras zelka, gobdu doht. Augstais Keisers ar Krohnamantineeku brauzä pußsdeenä zeereht us kaddu Keepajas jauku mescha gabbalu, fur augsts Krohnamantineeks aispehrn schè mahjodams daudslahrt brauzä jeb jabja zeereht un ar zitteem Leelwirsteem kabbas reisas tehju diehra un fo taggad Keepajneeki Krohnamantineekam par mihsleßibas sibi irr cetaisijuschij par jauku dahrsu. No turree-nes Keisers pahrbrauzis, ar Keisereene un 3 Leelwirsteem atkal wallarä pulstien 7nõs atbrauzä lustes-dahrsä pee pawiljona us arraju lauschu balli, fo Kursemmes ritterschaptes fungi liffa fataisih. Prettim leclam plazsim, kurräm wifsaplahrt galdi ar benkeem bij taitti, fur kaudis meeloja, bij preeksch augsteem Weeseem un aiginateem fungeem un zeemahthem leelä skaisa telts, lihds kurräi telka leelu gabbalu, fur Keisers ar Keisereene un Leelwirsteem kahjam nahja, bij ar salku smalku madmallu aplahaba. Augstus Weefus atnahloht wifs fungu un lauschu pulks ar „urrah“ un saldatu musikanti ar jauku musihki fweizinaja. Pehz brihtina Keisers gabja gare wisseem galdeem kaudis apluhkodams, mihsliqi fweizinaams un daschus usrumadams un pehz to atkal Keisereene braudama täpat darrija. Tad wifs pulks lauschu, wihtschku un seewischu wairal jauneki ween, kas pee galdeem stahweja, Deemu un Keiseru flawedami nodsew-daja no galwas jauki weenadä balst, 318tas dseefmas trescho perschu Kurs. wezz. dt. gr. un noturreja ihu sirdigu lubgshanu preeksch ehschanas. Keisers zepuri nonehnees, Keisereene un Leelwirsti, lauschu flawas dseedashanu un Deema lubgshanu klausijabs; täpat arti wiffa zilweku druhime, kas wifsaplahrt plazzi stahweja, lauschu meeloschunu skattidamees, gobdigi un rahmi isturrejabs. Pehz noturretas lubgshanas uofehdabs wiffi aiginati pee galdeem eht. Gaudim ehdoht Keisers un Keisereene wehl wifsaplahrt pamasam gabje wiffus apluhkodami un kad kaudis no galdeem uszeblabs Keisers wehleja teem apsehstees. Augstee

weesi wehl pehz tam labbu brihdi schè pakawejuschecs aisbrauzä mahjä. Wallarä pulstien 9nõs gabja Alefandera gwarde ar musihki, dseedataju beedriba ar smulkeem wehjluktureem, birgeru gwardes un ammatneeki ar farrogeem, Semmes tehwu un Semmes mahiti wehl fweizinaht ar us to farastitahm un zittahm dseefmahm. Augstee Weefi no balkona dseefmas un musihki usklaufsja un Keisers beidsoht wisseem pateize. Tad wiffi preezigi urrah fauluschij aisgabja. — Sebbali wifs pilfats bij parleekam jauki un baggati gaismohts tä ka ne warretu beigt to stahstih. Augstee Weefi brauze 11tõs gaismotu pilfatu apluhkodami un wiffas eelas bij lauschu pilnas, kamehr til ugguns mirdseja. No rihta Keisers us biffeti attaisius saldatas pahrluhlojis, wehleja prett pußsdeenäs daudis augsteem fungeem un mahzitajeem pee Winna fanahkt un preekschä stahditees. Pehz Keisers us saldatu, jahrtneeku un kahjineeku munstureschunu, to par labbu atkaddis, saldatas usflawejis, teem paldeems teizis un pehz to katram saldatam pußs rubuli f. dahwinajis; un bes to wehl jaw preeksch tam dewis katram saldatam pußs rubuli par fagaidischanu. Arri augsts Krohnamantineeks un zitti Leelwirsti dahwinajuschij katram saldatam naudn par fagaidischanu. — Keisers un Keisereene pee muuns mahjoja 12 deenas, kurräs apmekleja Wahzu basnizu un pahrluhloja nabbaga-nammu, fehrdeenu-nammu un lasarettes. Kahdus wallarus arti kumediju nammä bija. Tai 21mä Jubli wallarä pawiljona sahlä fataisija balli, fur Keisers un Keisereene no pulstien 9 lihds 11 preezajabs, bet Leelwirsti jo ilgati palille. To wallaru gare schosseju abbäs pußs no tilta lihds pawiljonu wersti tahlumä un lustes-dahrsä daudis wehjlukturei, tubkstofcheem lampas un pilfata fweezes us lohgeem mirdseja. Tai 26tä Jubli wallarä atkal Keisers fataisija weefibas juhramallä pee bahdanamma leelä telki, us kurräm daudis fungi un zeemah-tes bij aiginati atnahkt un fur Keisers pats ar faweem augsteem peederrigeem stahit bija. Wifs augstaleem schè preezajotees, atbrauze no ohsta ar daudis smulkeem wehjluktureem gaismohts dampfuggis ar 8 täpat gaismotahm laiwinahm, kas prettim bahdanammam ne tahlu no mallas nostahjabs un fo augsti Weefi preezigi apluhloja. Arri Keisera larro-dampfuggis ar wahrdu „Kuriks“, kas jubrä prettim bahdanammam us reidi stahweja, bij ar daudis smulkeem wehjluktureem gaismohts. Kad wehjlukturei nodfissa, tad atspihdeja us fugga atkal lahgu-lahgahm daudis baltas uggunis, ka fugga flurliansch, masti un Keisereenes wahrda pirmais bohstabs M. bij skaidri redsams un rakettes daudfreis gaisä ischahwe. — Tä to wallaru wehl wiffi pahrluhlojem dahrgem Weeseem ispreezajabs, bet zittadi bij ap sirdi, kad no rihta tai 27tä Jubli schkir-

ſchanahs bij klagt un **Winn** i taifjahs aïsbraukt. — Augſtee **Weeſt** Deewu baſnižã preeluhgufchi, peerendel us 11 no ſaweem augſteem pawaddoneem un ar gwardes ſtabti, muſihet un t. pr. pawadditi, laipnigi apſweizina-damees, dewahs zellã us **Zelgawu**. Wiſſi bij lahjãs dahrgus **Weefus** uſtizzigã pawalſtneeku mihleſtibã iſ-waddiht un no wiſſahnu puſſechn puſkes us **Keiſer** un **Keiſereeni** aïsbranzohht nobirre. Kluffa pallã-nokattifchanahs no tubſtoſcheem un 101 leelu-gabbalu ruhzeeni wiſſephebdigi lohti mihtotu **Semmes** tehwu un **Semmes** mahiti pawaddija. — **Re-iſſalkamnu** ſirdſpreekus effam baudijufchi tannis deenãs, kamehr augſti **Waldineeki** ſchẽ mahjoja. Daudſ laipnibas un kriſtigas preekſſihmes **Winn** i ir mums rahdijufchi. Lai **Deews** dohd, ka daudſ arri buhtu **Winnu** preekſſihmi labbi eewehrojuſchi — nu pehz tabſ darritu. — Tabſ pagahjuſchas gobda deenas paliks pee mums ne-nobeidsamã janlã peeminã tãpat, lã ta 13ta Oktobera deena 1808 gad., lad muſſu **Keiſers** **Alexanders** tas pirmais no **Erpurtes** pahreifeodams **Leepajã** ebrauze. — Lai **Deews** muſſu augſtus ſchehligus **Wal-dineekus** un **Winnu** augſtus peederrigus paſarga un ſwehti allafchin, mums un wiſſai walſtei par laimi un lablãhſchanu!!

J. Sch.—r.

Kurſemmes gohdu paſargadamam mannim tẽ japeeleef ſchee wahrdi: Arri pa wiſſu to zellu, 27 juhdes pa Kurſemmi no **Leepajã** lihds **Zelgawai** **Keiſereem** brauzohht, leelu leelãs lauſchu pulks un preeks effohht redſdams bijis. **Schi** zellmallã naw bijuſchi tiſſai: „fa-„ſinnoti — turrigi krohna-laudis — lai ſanahſtu „ſawãs wiſſjaulafãs ſwehtdeenas-drehbẽs — un wiſſ „zellã lauſchu pilus! Lohti apbrihnojama leeta,“ lã zits ſtabtijs par Kurſemmi; — bet bijuſchi ir tẽ ne-ſaſinnoti tubſtoſcheem wiſſadi laudis, warrebuht weh-wairak muſſſchneeku-lauſchu neſã **Krohna-lauſchu**. Sinna gan bij wiſſeem, augſteem un ſemneem, kurrã deenã un ſtundã **Keiſeri** buhſchoht latrã weetã, bet laudis paſchi aſtãhjuſchi darbu, braukufchi un gabjuſchi gobda drehbẽs, ar puſkehm, urrah! un lã latrs ſinnadams ſawus mihtalus weefus ſweizinaht; arri ar preeku effohht klauſjuſchi un iſdarrijuſchi lungu padohmus un mahzibu, lã jadarroht, lai gohdam un jo ſmuſſi wiſſ iſdohdãhs. Rehuhht par to ne brihnojohs. Jo ja iſlatrãs gobdigãs lahſãs muſſu **Latweeſchi** labpraht wiſſlabba-fãs drehbẽs iſgehrbjahs un **Labpraht** brauz, jahj un ſteidsjahs lahſãs, tad iſlatrs gobdigãs **Latweeſtis** patſ jaw buhs ſteidſees un gohdam iſgehrbees, lad tabda til rehti peedſihwojama leela preeka un gohda deena klagt, kur ſawu **Semmes-tehwa** un mahtes laipnigu waigu

warreja redſeht un teem ſawu mihleſtibu, pateizibu un gohdu parahdibt. **Schi** zellã effohht bijuſchi lahdi 70 gohda-wahrte, lo gan lungi liſſuſchi taifht, gan laudis paſchi zehluſchi lã ſinnadami un ſpehdami, — arri wiſſas ſemneeku mahjas gawe ſcho zellu lã lahſu-deenãs laudis effohht puſchloſchi ir bes apſinnofchãnas. Tãpat gan arri **Widſemmẽ** buhs bijis.

Pats Kurſemmes muſſſchneeku wezãkãjs, **Obſol-muſſſch** **Barons**, mannim teizis un wehlejis tã ſtabſtib: la winna pagãſta-wezãkãjs, **Gezumu** **Widdus**, teſſneſis **Strãnis**, un pagãſta preekſſchneeks **Zaukis** pee winna nãhluſchi un pagãſta wahrã tam ſirniigi pateiſuſchees, la effohht gabdãjis par to, la winna laudis tiſ labbi warrejuſchi dabuht redſeht un pagohdinãht ſawus mihtus **Keiſerus**. — To ſchee wihti darrijuſchi ne-ſaſinnoti. Un atlat — lohti augſts lungã, kaſ iſdeenas pee paſcheem **Keiſereem**, **Zelgawã** 27. Juhni mannim teizis **ſchõhs** wahrdu: „Ar **Keiſereem** „eſmu brauzis zaur daudſ gubementim, bet jaſalka taif-„niba: tahdu gubementi ne effam redſejuſchi lã **Kur-„ſemmi**, kur wiſſi, augſti un ſemmi, ihpaſchi ſemneeki „ar tabdu ſkaidri redſamũ uſtizzigu preeku un **ſirſnigu** „gohdaſchãnu **Winnus** ſaehmuſchi, ſweizinajuſchi un „gohdajuſchi. No lauſchu waigem jaw warreja redſeht, „lã ne zits, bet tiſſlai winnu **ſirds** tohs ſpeede ſawu „**Semmes-tehwa** un mahiti ſweizinaht. Par to **Kei-„ſers** un **Keiſereene** lohti preezãjahs. **Preeks** „arri bij pa Kurſemmi brauzohht redſeht, lahda ſchi aug-„liga ſemme, lohpta lã dahrs un la ſemmes-lohpeſſ „ruhpiſgãk un dſennahs us preekſſchu tãpt. — Bet nu „ſalleet mannim arri — woi **Juhſu** **Latweeſcheem** „arri irri bihbeles? Woi **Juhſu** laudis arri pateeſt „deewabihjigi un naw jaw ſagrahhti no ta paſãules „niſna wehja, kaſ tiſzibu iſdſenn no ſirdim? Woi **Juhſu** „ſkohlãs, baſnižãs arri ſluddina to wahrdu **Kriſtus**?“ — Ar preeku warreju **Latweeſchu** un Kurſemmes gohdu iſteilt. „Lad til paſargãjeet zil ſpehdami ſawu ſemmitti „tahdã mahzibã un garrã.“ — Bij jaſchãtrãhs, jo **Keiſeri** taifſjahs aïsbraukt. Woi tee naw ſelta wahrdi?

Schulz.

Sluddinaſchana.

No **Oktes** **Leiſas-Mãndſneem** un **Sneedſeem** ir 12tã **Auguſt** naſti no gannelleem 2 behri ſirgi no ſagti, no kurreem weens 4, ohtrs 7 gaddu wezã bija. **Winnam**, 55 rub. ſudr. wehrtibã, bij us labbu paſſã-lãhju maſãis zãrums, ſchim, 45 rub. wehrtibã, ne-lãhdãs ſihmes ne bija. Tam, kaſ **Oktes** muſſſchã pãhr ſcheem ſirgeem ſkaidru ſinnu warr doht, tohz 10 rub. ſudr. ſohliti.

Zaunas sinuas.

Kurfemmé, Birsgalles draudsê, Lindesmuischâ 10tâ Jubli pehz pufâdeenâs pulksten 2jôs itt stipri lije un pehrkonâ ar leelu ruhfschanu eefpehra muifchas leelâ laidarâ. Ugguns nekahdi ne bij dsehschams, jo par pahru minutehm ta leela stalta ehka degge weenâs baltâs ugguns leesmâs un par diwi stundahm tikkai muhris un pelni ween bij redsami. Salka, ka dauds mantas deenesta laudim lihds fâdedfâs. Zeenigam Baronam Ahnam brihnum leela fshahde, jo tapat laidara kâ arri wiffas kalpa istabâs ugguns-grehkâ noslithka. Ar firâsfahpehm peeminnam, ka tai paschâ reisê no pehrkona tiffa nospehrtâs weena feewa un diwi meitas, kas laidara istabâs bijuschas. Seewa un weena meita palikka tuhda nohst, tai ohtraï meitai tik kahjas un gurni bes dshwi-bas un shahw daktera lunga fânâ. — Lai mih-fais Deews winnâ leelâ sohda deenâ schehligâ schahm dwehselehm, kurras zaur tik ahtru un behdigu nahwi no faweju widdus atnehme. Mehshuhdsam, lai tas Kungs zaur fawu Garu tohs behdigus paffak-palizzejus eepreezina ar fawu schehlastibu. —

Unguru semmê Grahes pilfatâ effoht eetaifita fshohla preeksch Tschigganeem, kur teem mahzohht tizzibu, lassifchanu, rakstifchanu un rehkinaschanu. Schinni fshohlâ jaw lihds 1860tam gaddam 125 Tschigganu behrni ismahziti. — Salka, ka us musihki un dantschu lustehm Tschigganeem effoht dikti wehrigs prahts. Ar fwilpoifchanu dantschus isfwilpoifohht, pee ka ar fawu dshandshalu takti fittoht us feewas un behrnu mugguru, bet kad fshunfigu musihki teem eemahzifohht, tad tas gan ees zittadi un no Tschigganeem warrbuht ismahzihâ labbus musihka meisterus.

—b—g.

Behterburgâ 1860tâ gaddâ tee tshetri fw. ewangeliumi irr drikketi Kreewu wallodâ; lihds tam laikam Kreewusemmê Bihbele tikkai bij drikketa wezzâ Slawenu wallodâ, fo retti kahds Kreews taggad faproht. Kreewi tik fahrigi pehz Deewa fwehteem wahrdeem fawâ wallodâ, ka weenâ gaddâ pahrhohtas 200 tuhft. ewangeliuma grahmatas.

Calante. 7tâ Maiji Londonê leela „Calantes un fwefchu semmes Bihbeles beedriba“ fawus 58tus gaddâ fwehtkus fwinneja. 1861mâ gaddâ Calenderi fshai beedribai 1 milj. 50 tuhft. rubl. dahwinajufchi, lai Deewa wahrduâ affal papilnam isdalla kristigâs un paganu semmês. Bihbeles grahmatas pehrn no fshahs beedribas tiffa isdallitas: 1 milj. 600 tuhft.; pawiffam Londones beedribas fawôs 57 gaddôs isdallijufshas kahdas 40 milj. fw. rakstu grahmatas, kas kahdâs 200 wallodâs bija drikketas. Us Indiju pehrn fuhthjufchi 100 tuhft. Bihbeles, us Kineseru semmi 40 tuhft.; arri us Madagafkares fallu, kur jaunais kehniufsch irr ewangeliuma draugs, beedriba stellejuf 3 tuhft. Bihbeles un 800 pufsbihbeles. Amerikas beedribai, lam taggad karrâ-laikâ wahji eet ar naudu, Londones beedriba dahwinajufe 12 tuhft. rubtus! B. un B.

Kreewusemme. Kijewas pilfatâ irr augsta fshohla. Pee fshihâs augstas fshohlas irr taggad arri fshohlmeisteru fshohla eezelta, kur preeksch semneeku fshohlahm fshohlmeisterus mahja. No Krohna tohp taggad 12 jaunekli preeksch tam mahziti. —

Uffins-raddeem nebuhs faprezetees!

Tâ fenn laikôs prahta wihri fpreedufchi un Deewa un gudru walbineeku liffumi leegufchi. To-mehr gan augstu gan semmu fouschu kahrtâ wehl arween ziltis rohdahs, kas par to ne behda, bet ar fawu mantu, gohdu jeb gudribu leelidamees no zittu zittu behrneem kâ no negantibas fargahs un

fawus dehlus un meitas, lai buhtu arr pat tuwee affins-raddi, us laulibu faweddina un daschlahrt ar warru fadsenn.

Schis lepnibas-grehks pee Latweescheem, un paschäs gaischaläs draudsēs, papilnam ween rohdahs; tadeht lai klauamees, kahdu nelaimi tas daschlahrt dsemdina, ja paschi to wehl nebuhtu peedsihwojuschi jeb wehrä lillufchi.

Rahds zeenihts Sprantschu dakters tä stahsta: Simt un diwidefmit peežas laulibas affins-raddu starpä esmu noluhkojis. Diwidefmit diwas bij ne-augligas, un behrnini, kas zittahm dsimme, gandrihs wiffi pee meefas jeb pee prahta un saproschanas wainigi. Septinpa d'fmitteem bij leeki pirkstini pee rohzinahm; diweem masais pirkstinsch pawiffam truhka; peezeem kahju pirksti weenä kulluli fa-auguschi; daschi raddijahs ar resnahm uhdens-galwahn, zitti kurl'mehmi un wehl zitti ar daschadahm wahrdsibahm.

Atkal zits dakters Amerikā trihsdesmit tschetras laulibas wehrä nehmis feptinas atradde ne-augligas, un no simt dewindefmit diwi behrneem, kas tahm zittahm dsimme, peezeefmit a stoni tuhlin pehz raddibahm nomirre; tschetredesmit dewini bij krohpli, tisl jeb zittadi pee lohzeekem wainigi; diwidefmit trihs bij nihkuli, tschetri ar krihtamu wainu, weens mehms, diwi akli, fesch ar wahjahm azzim, fesch plahnprahrtigi jeb pawiffam mulkisch, trihsdesmit feptini schä tä kaitigi, un tikkai fesch gluschi weffeli! — Wehl pulks zittu leezineeku to paschu isteiz, prohti, ka saprezzejuschees affins-raddi ittin retti ihstenu laulibas-laimi bouda un daschä lepnä zitti meefas kaites, kas wezakeem bij, pee behrnu behrneem par ihpaschahm wahjibahm un mohjibahm paleek, kas ar loiku wiffu zitti nihzina.

Tad leezeet nu wehrä, jaunee laudis un wezzafi: Affins-raddeem*) nebuhs saprezzeetes! —ei—

Par dseedaschanu.

Schi gadda Awischu 26tä nummuri lassijam, „Kā basnijās wehl ar dseedaschanu eet“. Un tahtaf

*) Weenu wezzafi jeb arri tikkai weena tebma woi weenas mahtes behrni, behrnu behrni un behrnu-behrnu-behrni ir wiffi fawä starpä affins-raddi.

Ja wezzä derriba daschlahrt affins-raddi saprezzejuschees ar ihwaschu Deewa sinu un padohmu, tad mums tadeht Deewu nebuhs kaprdinabt. —ei—

lassijuschi dsirdejam, ka schös muhsu laikös ne effoht wehl wis par basnizu dseedaschanu neko preezatees tälabb, ka katrä basnijä fawadi meldeiju welkoht. Un to jaw gan lo ne katrs zilwels peenahzis: jo gandrihs katram buhs trahpijees weenä, ohtrā sweeschä basnijä ee-eet. Rihdseht tad jaw ne warri, kad ir jo firds nestohs arri fawu balsi arri pazelt un lihdsa Deewu slaweht. — Nu schi waina jaw tik drihs ne suddihs, kameht wiffur pehz nohtehm tahs wezzum-wezžas meldijas eemeddihs un dseedahs. Sinnams, tas nu zaur skohlahm abba tikkai warr notikt, un notiks; bet neba wehl tik drihs.

Bet lo fazzifim, mihi dseedaschanas mihtotaji, ka daschäs basnijās wehl weena un ta patti draudse dseed us diwi, trihs un ir wehl wairaf pulkeem? Scho wainu tatschu zaur Punschela meldiju eewefchanu ne glahbfim!? — Un zittäs basnijās atkal ir Jrlawä ismahzihts skohlmeisteris spehle pehz Punschela meldiju grahmatas, un draudse — ne sinnu pehz kahdas wihses ta dseed!? — Un ir leelas, labbas ehrgeles, kas gan teizama leeta irr, rahdahs scho wainu ne spehjoichas glahbt. Jo daschäs basnijās irr gan itt labbas ehrgeles, un tatschu winnu dseedaschanu, jo grippedams, ne warr slaweht. Bet fur leelafas ehrgeles, tur arween rahdahs draudse arri jo stipraki fauzoti, itt kā grippedama ehrgelchm un dseedatajam paligä eet, jeb atkal tohs winneht.

Tad nu gallä mannas dohmas irr: ja zaur skohlahm gaidifim labbaku un wiffur weenadu dseedaschanu, tad dabbusim wehl dauds un ilgi pazeestees. Bet ja jauku dseedaschanu gribbam drihs panahkt, tad buhtu katrä draudse jabeedrojahs labbis prahtis, jauneem un wezzeem, un jamahzahs jauki un pareisi dseedabt; wisswairaf tahs meldijas, kureas wehl laudis ne mahk; — bet pehz Punschela meldiju grahmatas.

Bet kas tad nu scho darbu waldis? Akks aklam tatschu ne warr zeku rahdiht. — Skohlmeistereem un mahzitajeem kristohs to darriht, un skohlās jeb basnijās, ja mas, katru swehtdeenu pehz Deewa kalposchanas, kahdas stundas dseedabt mahziht. Tee tad warretu tahs meldeijas arri wairaf pee Deewa kalposchanas nemt dseedabt. Un tä tad laudis pamasam cerastu un eemihletu tahs wezzum wezžas, mihtās meldijas un winnu jauku un patih-

ka mu dseedaschanu, un atfichtu paschi no sewis to taggadeju nepatifikamu un falausitu meldiju gahnifchanu. — Ta taggadeja lausifchana, kà rahdabs, irr no nemahziteem eerahdita; nemahziti lautini zits zittu tai taggadeja dseedaschanà mahzifchani. Gohds, leels gohds teem par to!! — Resinnaschanas laiki rahdabs pahreijoschi; laiks irr schi leetà irr zeltees un ne gulleht. Darrifim ar Deewa paligu to! J. B.

Salihgim!! un — faderresim.

Schohs wahrduß gan jaw iffatrs no masahm deenahm buhs dsirdejis, bet ne iffatrs tohs fapratit. Jo atrohnahs daschi, kas fakka: tas irr wifß un weens pats wahrds! Kaut gan stary abbeem jo leela starypiba, tà no ahrenee, kà wifß-wairak no eefschpuffes, prohti zaur to wahrdu isdarrifchanu. Jow no ahrigahm fihmehm warram redseht, kurram ta wirsrohka; jo „fa-lihg-sim“ stahw ar 3 silbehm un 9 bohftabeem — un tam „fa-der-re-sim“ irr 4 silbes un 10 bohftabi. Bet fur wehl ta eefschpuffe! Jo fur to falihgim jaw runna un steidsahs isdarriht, fur wels steidsahs par fakku par galwu paligà, jo schis zellahs no leelibas un augstprahitbas. Woi ne buhs jaw dasch zaur scho wahrdu redsejis pohstu un famaitaschanu? Bet turprettim tas faderresim, irr apstiprinaschanas un meera wahrds; jo pats Deews to irr runnais pee praweescha Dsejas 2, 19.

Luhgtu zeen. Awifchu rakfittajus un lassittajus wehl plaschakas un skaidrakas isstahstifchanas un peerahdischanas par to wahrdu starypibu: pohstu un famaitaschanu — meeru un weenadibu. U. R. l.

Bahrleezinaschana.

Mihkais A. Breedis no G. dr. Juhs faunojatees, ka Suhfu ammata brahliß Zihrawà, us sawu draudfi tiffai palaischotees, un sawu mihfu Pestitaju — kà Juhs fakkat — effoht aismirfiss. — Man schkeet, ka juhs tohs wahrduß: „dohs tas Deews, kurrea darbà mehß strahdojam“ labbi ne effat wehrà nehmußchi, un ka mihkais A. Bergmanns eefsch ta wahrda „Deews“ arri sawu mihfu Pestitaju faproht, pehz kurrea wahrda winsch jaw ilgus gaddus sawai draudsei par fwehtibu puhledamees to nepasuhdamu mantu sewim krahjees Matt. 6, 20. un allaschin ruhpejees muhsu mihfa

Pestitaja pawehleschanu peepildiht, kà winsch fakka: Matt. 6, 33. M. Fr—n.

Gribbat juhs waijaht, tad waijaeet, atgreesetees, nahjeet.

(Esaij. 21, 12.)

Kad tu jauns buhdams nelo sakrahj, kà warressi tu tawà wezzumà ko atrast? (Sih. 25, 3.) Tà gan dohma mihkais A. Breedis, kurrea dohmas ne buhtu smahdejas; bet woi to warr par taunu nemt, kad zits kahds, pehz Matt. 6, 24—34. sawai draudsei labbu darridams (Sih. 41, 12.) un tif par debbes mantahm ween gahdadams, eefsch ihstas tizzigas pakauschanahs us to, kas par teem putnineem gahda un tahs pulkes tif jauki gehrbj, ar Dahwidu (73, 26.) fakka: Zebfchu man arri manna meefa un manna firds pamirft, tad tu Deews effi mannas firds patwehrums un manna dalka muhschigi!

Ladeht, mihkais A. Breedis, lai mihfistiba ween tif walda muhsu starypà, bet bahrdifiba lai suhd. (2 Tim. 2, 23.) G. J—n.

Luhgshana!

Sirfnigi luhdsu zeen. Awifchu lassittajus, ja kahdam sinnams, zaur Latweefchu Awifschm jo ahtraki jo labbaki mannim sianu doht: woi tohs no Bahzu dseefmu-taifittaja Gellerta farihmetas garrigas dseefmas: „Wie groß ist des Allmächt'gen Güte!“ un „Ich hab' in guten Stunden“ irr Latweefchu wallodà pahrtullkotas jeb nè; un ja — fur tahs atrohnamas. — Id.

Lihdsiba.

Neredfiga wista ne warreja graudinus atrast un gribbeja tomehr ehst. Tai bij pulks zahlifchu. Tee aistezejeja schury un turp un falassija mahtei barribas deefgan. Par to wista zahlifchus aukstà nakti fildija appaksch saweem spahrneem. Nu bij wifseem labbi. — Tà gohdigi behrni par saweem wezzakeem gahda un tee schohs fwehti ar sawu padohmu. — U. B—nn.

Sluddinaschanas.

Ustizziga mohdere, kas sawu ammatu gruntigi proht, tohti labbu weetu ar leelu mohdere schanu warr dabhuht. Lai peeteizahs Zeligawà, Awifchu nammà. 2

No Pehterburgas atpakkal nabzis schè stinamu darru, ka mannâ bohde par Rihgas tirgu warr dab- buht: seepes, swezes, wiffas dselschu sortes, naglas un wiffadas zittas prezzes; turklast soblu gobdigu ap- deeneschannu. **S. B. Berger, Talsôs. 1**

Illustes aprinkl no nahkoscheem Jurgeem, 23scha Aprilâ 1863, tohp 2 muischeles, kas pee Laukumui- schas (Feldhos) peederrigas, us arrenti dohtas. Klab- takas stukas Zelgawâ, Janfohna nammâ, if mehnescha 4tâ deenâ warr dabbuht pee atbraufuscha Illustes puhrmanna un nanncefa Arnolda. **2**

Jaunas sortes pehrwes atkal dabbutjamas Zelgawâ pee **S. Schmähmann. 2**

Wiffi tee, kam pee ta bijuscha Krohna Lipstumu- schas Bauflu fainneefa **Janna Eichwalda**, par furra mantu konkurse spreesta, jebkhabdas parradu vras- fischanas buhtu, tohp usfaukti **lihdj 22tram Sep- temberim f. g.** schè peeteiktees un skaidras parabd- schanas peenest. Kas peeminneta isflehgischanas ter- minâ ne atnahfs, tas nefad wairs ne taps klauhshts. **1**

Aurumuschas Krohna pag. teesâ, 21mâ Zuhli 1862. (Nr. 841.) Peefschdetajs J. Kleinberg. (S. B.) Teefas-scrihw. Berg.

Wehrâ leekama sinna.

Kad taggad reisu reisehm daschi to no mums pascheem fataisitu **Koschinetta salwi** pakkal taisijuschi us muhsu wahedu, zaur lo dandj kaudis flahde nahluschi, tad wiffseem un katram, kas ihstu un labbu sarlanu pehrwi grihb dabbuht, to padohmu dohdam, lai ar raksteem, woi arri paschi pee mums nahl. Tiffai par to pee mums pascheem fataisitu pehrwi mehs warram galwoht. — Pehrwe preefsch weenas mahzinas willas malka 30 sap. f. **A. un W. Wetterich, 1**

apteeka prezzu un pehrwjubohde, blak- kam Pehtera bajnizai Nr. 2.

Wiffi tee, kam pee ta bijuscha Krohna Aurumui- schas Dimsu fainneefa **Jahna Meijera**, par furra

Rabbibas un prezzu tirgus Rihgâ tai 18. Augusti un Leepajâ tai 18. Augusti 1862 gaddâ.

Malkaja par:	Rihgâ.		Leepajâ.		Malkaja par:	Rihgâ.		Leepajâ.	
	n.	s.	n.	s.		n.	s.	n.	s.
1/3 Tschetw. (1 puhru) rudju 220 lihdj	2	30	2	20	1/2 puddu (20 mahrz.) dselles . . .	1	—	1	10
1/3 " (1 ") kweeschu 350 —	3	75	3	80	1/2 " (20 ") tabaka . . .	1	25	1	40
1/3 " (1 ") meeschu 170 —	1	80	1	90	1/2 " (20 ") schyhtu appian	—	—	2	50
1/3 " (1 ") aufu . 125 —	1	30	1	20	1/2 " (20 ") schab. zuhlu galk.	—	—	—	—
1/3 " (1 ") straw . 275 —	3	—	2	50	1/2 " (20 ") krohna linnu	2	50	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu mitl.	2	30	2	25	1/2 " (20 ") braika linnu	1	40	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 325 —	3	50	3	25	1 muzju linnu fehflu . . . 6 lihdj	7	50	—	—
1/3 " (1 ") " kweeschu mil.	4	50	4	25	1 " flku 9 —	9	50	8	50
1/3 " (1 ") meeschu putr.	3	—	2	90	10 puddu farkanas fabls . . .	6	—	—	80
10 puddu (1 birkawu) feena . 400 —	4	—	3	—	10 " baltas rupjas fabls . . .	5	75	—	80
1/2 " (20 mahrz.) sweesta 400 —	4	15	3	60	10 " " fmalkas " . . .	5	75	—	80

mantu konkurse spreesta, jebkhabdas parradu vrasfisch- nas buhtu, tohp usfaukti, **lihdj 22tram Septembe- rim f. g.** schè peeteiktees un skaidras parabd- schanas peenest. Kas peeminneta isflehgischanas terminâ ne atnahfs, tas wairs nefad ne taps peenemts. **1**

Krohna Aurumuschas pag. teesâ, 21mâ Zuhli 1862. (Nr. 843.) Peefschdetajs J. Kleinberg. (S. B.) Teefas-scrihw. Berg.

Nr. 31. 32. ne laffi Aurumuschas, bet **Auzu- muischas Dimsu** zc.

Jeen. pirzejeem schè darru sinnamu, ka par wifs- lehtaku tirgu pee mannim gattawus warr pirkt wiffadus drahtes-feeetus preefsch labbibas tihrischa- nas, Zelgawâ, Katrhnes eelâ, pehrwetaja un dega- deeretaja Steikowska nammâ ar to jauno **Nr. 14. 1**

J. Rosenberg,
addatu-taisitaje.

Korku pahrdohschana no Kriegsmanna pabrikea irr Zelgawâ, Kattoku eelâ, kaupmanna lunga **S. A. Schmehmanna** bohtê, fur maifi ar 5000 forkeem tohp pahrdohiti. Tee allus-korki no pirmas sortes taggad lehtaki dabbutjami, prohti: 1 rubuli par tuhstoti. **1**

Tè isfluddinaju, ka pee mamim Pastes eelâ tai nammâ ar to jauno **Nr. 11.** warr dabbuht pirkt: bruhketas klaweeres un labbu feenas-pulfften, kas uswiflts eet 8 deenas. Pee ehrgelneefa Blanken- burga par tahm klaweerehm warr dabbuht skaidrakas stinas. **Gausmann, sedleneefa meisters. 2**

Rupat dabbutjs janns

Binnu waffaras-sweests
tohp pahrdohits Amerikaneeschu dampfudmallâs, rabts- lunga Schaara nammâ pee Schwimm-wahrteem **2**
Rihgâ. **Carl Chr. Schmidt.**

Milkeku gadda-tirgus **Kandawas** meestina ne fâ lihdj schim tai 29tâ Septempera deenâ, bet scho- gadd schihdu smehtdeenas deht tai **2trâ Oktobera** deenâ taps noturrehts. Meestina preefschneefs. **3**